

TURIZAM**Izvori podataka i obuhvatnost**

Od januara 2017. godine Uprava za statistiku Crne Gore shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl. List CG, br. 18/12“) i prema Godišnjem planu zvanične statistike za 2017. godinu („Sl. List CG, br. 6/17“) sprovodi istraživanje o dolascima i noćenjima turista u ugostiteljskim objektima u kolektivnom smještaju čiji je cilj da obezbijedi osnovne podatke o obimu turističkog prometa, na mjesečnom nivou. Kolektivni smještajni objekti uključuju hotele, pansione, motele, turistička naselja, odmarališta, hostele, kampove i ostale objekte kolektivnog smještaja. Kolektivni smještaj ne uključuje privatni smještaj (smještaj u kućama i sobama za iznajmljivanje, kao i u turističkim apartmanima). Od marta 2017. svi podaci i indeksi u tabelama preračunati su u skladu sa metodologijom istraživanja o dolascima i noćenjima turista u kolektivnom smještaju. Podaci o broju dolazaka turista i noćenja u kolektivnom smještaju prikupljeni su redovnim mjesečnim izvještajem (obrazac TU-11). Izvještaji se sastavljaju na osnovi evidencija u knjigama gostiju.

Izvještajne jedinice su privredna društva, pravna lica ili preduzetnici koji obavljaju djelatnost pružanja ugostiteljskih usluga za smještaj turista u kolektivnom smještaju. Smještajni objekti koji se razvrstavaju prema Pravilniku o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata („Službeni list CG“, br. 63/11, br.47/12) jesu: hotel & resort, wild beauty resort, grupa hotela (hotel, mali hotel, boutique hotel, hotel garni, aparthotel, condohotel, hostel, pansion i motel), turističko naselje, etno selo, eko lodge, vila, planinarski dom, odmaralište, kamp i slično. Osim ovih ugostiteljskih objekata regulisanih Pravilnikom obuhvataju se lječilišta i nekategorisani objekti.

Definicije

Turist je svaka osoba koja u mjestu van svog prebivališta provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj turista radi odmora ili rekreacije, zdravlja, studija, sporta, religije, porodice, poslova, javnih misija ili skupova. U turiste se ne uključuju migranti, pogranični radnici, diplomati, članovi vojnih snaga na redovnim zadacima, izbjeglice, itd. Turist je registrovan u svakom mjestu ili objektu u kojem boravi i zbog toga, u slučaju promjene mjesta ili objekta, dolazi do njegova ponovnog iskazivanja, a time i do dvostrukosti u podacima. Prema tome, statistika evidentira broj dolazaka turista, a ne broj turista.

Ministarstvo zdravlja, 15.marta 2020. godine, donijelo je, na predlog Instituta za javno zdravlje Crne Gore, a na osnovu Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, Naredbu za preduzimanje privremenih mjera za sprečavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprečavanje prenošenja novog koronavirusa (COVID-19), koja se odnosi na zabranu pružanja ugostiteljskih usluga u hotelima, osim za prijavljene goste.

Nacionalno koordinaciono tijelo za zarazne bolesti saglasilo se u više navrata o produženju gore navedene mjere koja je važila do 18.maja 2020. godine.

Prema Regulativi 692/2011 o evropskoj statistici turizma karantinski smještaj nije uključen u obuhvat istraživanja.

TOURISM**Sources of data and coverage**

Since January 2017, Statistical Office of Montenegro according to Law on Official Statistics and Official Statistical System ("Off. Gazette of Montenegro, no. 18/12") and according to the Annual Plan of Official Statistics for 2017 ("Off. Gazette of Montenegro, no. 6/17") conducts survey on arrivals and overnight stays of tourists in tourists collective accommodation establishments that aims to provide basic information about the scope of tourist traffic, on a monthly basis. Collective accommodation facilities include hotels, inns, motels, holiday villages, tourist resorts, hostels, camps and other collective accommodation facilities. Collective accommodation does not include private accommodation (accommodation in houses and rooms for rent, as well as in tourist apartments). Since March 2017, all data and indexes in the tables are calculated according to the methodology on survey about tourist arrivals and overnight stays in collective accommodation. Data about tourist arrivals and overnight stays in collective accommodation are collected through regular monthly survey (form TU-11). The reports are compiled on the basis of records in the guest books.

Reporting units are business organizations, legal persons and entrepreneurs who are engaged in providing accommodation services to tourists in collective establishments.. Accommodation establishments, classified according to the Regulations on the types, minimum technical requirements and categorization of objects ("Official Gazette of Montenegro", no. 63/11, No.47 / 12), are: hotel & resort, wild beauty resort, a group hotels (hotel, small hotel, boutique hotel, garni hotel, aparthotel, condo hotel, hostel, guest house and motel), a tourist resort, ethno village, eco lodge, villas, inns, mountain lodge, resort camp, and similar. In addition to these, survey also covers spas and uncategorized facilities.

Definitions

Tourist is a person who spends at least one night in an accommodation facility or some other object for accommodation of tourists, in a place other than his/her place of permanent residence for the reason of vacation or recreation, health, studies, sports, religion, family, business, public missions or meetings. Tourists do not include migrants, border workers, diplomats, members of military force in the regular duty, refugees, etc. Tourist is registered in a place or object where it resides and due to it, in the case of change of place or object, the double reporting may appear, which may lead to the double data. There the statistis records the arrivals of tourists, adn not the number of tourists.

On March 15, 2020, the Ministry of Health, at the proposal of the Institute of Public Health of Montenegro and based on the Law on Protection of the Population from infectious diseases, issued an order to take temporary measures to prevent the introduction of new coronavirus (COVID-19), which refers to the ban on the provision of catering services in hotels, except for registered guests.

The National Coordination Body for infectious diseases has agreed on several occasions to extend the above measure which was valid until 18 May 2020.

According to Regulation 692/2011 on European Tourism Statistics quarantine accommodation is not included in the scope of the survey

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU PO VRSTAMA TURISTIČKIH MJESTA¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION BY TYPE OF PLACE¹⁾

	Dolasci / Arrivals					Noćenja / Nights				
	glavni grad <i>Capital</i>	primorska mjesta <i>Coastal resorts</i>	planinska mjesta <i>Mountain resorts</i>	ostala turistička mjesta <i>Other tourist resorts</i>	ostala mjesta <i>Other places</i>	glavni grad <i>Capital</i>	primorska mjesta <i>Coastal resorts</i>	planinska mjesta <i>Mountain resorts</i>	ostala turistička mjesta <i>Other tourist resorts</i>	ostala mjesta <i>Other places</i>
2014	69 301	537 324	39 308	29 050	1 359	126 200	2 808 329	78 430	70 519	2 156
2015	81 832	565 157	51 439	34 010	1 412	151 220	2 910 931	104 020	79 456	2 193
2016	93 381	619 130	55 869	38 615	1 793	169 744	3 144 355	111 048	93 572	3 178
2017	140 392	704 251	64 496	44 579	1 781	250 129	3 398 052	131 026	106 495	4 668
2018	163 781	788 257	70 415	52 271	2 124	269 618	3 693 820	133 676	107 447	4 394
ØI – VIII 2019	14 759	87 436	6 918	4 935	200	24 868	389 915	13 598	9 648	548
ØI – VIII 2020	3 559	18 500	1 989	1 054	94	6 674	68 855	4 897	3 222	330
2019										
VIII	21 711	176 234	12 163	10 511	296	38 559	965 141	24 934	18 265	1 138
IX	21 715	125 178	10 805	7 252	255	33 071	616 457	16 649	13 456	400
X	19 604	84 958	7 131	5 118	151	31 117	260 897	10 940	9 706	315
XI	11 047	38 742	2 240	3 583	42	19 801	72 511	3 643	7 395	109
XII	9 636	24 508	3 734	3 441	68	15 829	46 481	6 890	6 354	158
2020										
I	8 961	11 127	5 164	1 757	212	15 911	29 388	12 450	5 402	660
II	8 764	29 245	3 677	1 838	230	17 161	54 719	8 904	5 347	967
III	3 300	13 754	904	767	200	6 389	29 072	2 142	1 706	424
IV ²⁾	42	46	4	9	2	949	1 029	20	13	42
V	143	1 360	77	78	-	641	4 652	127	202	-
VI	1 309	12 806	728	1 779	37	2 709	48 598	1 538	3 716	277
VII	2 147	28 062	1 831	788	27	3 668	124 314	4 531	3 422	200
VIII	3 802	51 592	3 527	1 417	46	5 960	259 066	9 467	5 972	70
I–VIII 2020 / I–VIII 2019	24,1	21,2	28,8	21,4	47,2	26,8	17,7	36,0	33,4	60,3

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION¹⁾

	Dolasci / Arrivals			Noćenja / Nights		
	ukupno / Total	domaći / Domestic	strani / Foreign	ukupno / Total	domaći / Domestic	strani / Foreign
2014	676 342	81 501	594 841	3 085 634	364 816	2 720 818
2015	733 850	97 771	636 079	3 247 820	403 926	2 843 894
2016	808 788	101 038	707 750	3 521 897	407 810	3 114 087
2017	955 499	111 890	843 609	3 890 370	431 370	3 459 000
2018	1 076 848	117 727	959 121	4 208 955	445 098	3 763 857
ØI – VIII 2019	114 248	10 828	103 420	438 576	44 667	393 909
ØI – VIII 2020	25 196	8 543	16 653	83 978	33 129	50 849
2019						
VIII	220 915	16 453	204 462	1 048 037	85 869	962 168
IX	165 205	12 101	153 104	680 033	44 361	635 672
X	116 962	10 610	106 352	312 975	36 655	276 320
XI	55 654	7 405	48 249	103 459	22 954	80 505
XII	41 387	8 480	32 907	75 712	18 902	56 810
2020						
I	27 221	5 785	21 436	63 811	17 836	45 975
II	43 754	6 602	37 152	87 098	22 149	64 949
III	18 925	2 797	16 128	39 733	11 630	28 103
IV ²⁾	103	35	68	2 053	743	1 310
V	1 658	1 417	241	5 622	3 535	2 087
VI	16 659	9 688	6 971	56 838	36 508	20 330
VII	32 855	21 090	11 765	136 135	84 270	51 865
VIII	60 384	20 926	39 458	280 535	88 360	192 175
I–VIII 2020 / I–VIII 2019	22,1	78,9	16,1	19,1	74,2	12,9

¹⁾ Vidjeti metodološka objašnjenja

²⁾ Izvor podataka: Ministarstvo unutrašnjih poslova (Registar boravišta RB 90)

¹⁾ See methodological explanations

²⁾ Data source: Ministry of the Interior (Register of Residence RB 90)

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU PO ZEMLJAMA I PREMA VRSTI MJESTA ¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION BY COUNTRY AND TYPE OF RESORT ¹⁾

	2018	Kumulativ/ Cumulative I - VIII		2020			
		2019	2020	VI	VII	VIII	
Dolasci turista							Tourist arrivals
Ukupno	1 076 848	913 981	201 566	16 659	32 855	60 384	Total
Domaći	117 727	86 625	68 340	9 688	21 090	20 926	Domestic
Strani	959 121	827 356	133 226	6 971	11 765	39 458	Foreigners
Noćenja turista – ukupno	4 208 955	3 508 608	671 825	56 838	136 135	280 535	Tourist overnight stays – total
Noćenja domaćih turista	445 098	357 336	265 031	36 508	84 270	88 360	Overnight stays of domestic tourists
Noćenja stranih turista	3 763 857	3 151 272	406 794	20 330	51 865	192 175	Overnight stays of foreigners
Albanija	73 804	51 533	32 595	3 003	1 853	7 037	Albania
Austrija	59 032	53 717	2 750	194	446	725	Austria
Belgija	56 062	54 233	2 883	24	333	333	Belgium
Bosna i Hercegovina	149 268	126 910	71 261	1 669	6 144	57 479	Bosnia and Herzegovina
Bugarska	23 665	12 938	2 274	106	191	1 357	Bulgaria
Češka Republika	96 069	53 343	1 802	100	942	450	Czech Republic
Danska	29 858	19 014	2 882	50	691	234	Danmark
Finska	42 400	33 364	2 185	36	33	45	Finland
Francuska	313 838	254 853	13 883	91	1 362	6 403	France
Grčka	13 562	8 353	913	34	111	134	Greece
Holandija	44 147	34 507	2 090	53	522	710	Netherlands
Hrvatska	56 990	47 556	9 686	736	1 031	2 403	Croatia
Italija	65 419	54 335	5 108	108	456	682	Italy
Mađarska	61 017	47 884	3 606	1 161	1 406	233	Hungary
Republika Sjeverna Makedonija	29 097	22 576	4 123	66	430	1 127	Republic of North Macedonia
Norveška	67 811	53 681	546	49	132	156	Norway
Njemačka	240 913	207 397	20 463	1 323	4 167	4 023	Germany
Poljska	161 632	153 809	8 198	69	4 910	2 405	Poland
Rumunija	34 741	37 016	1 153	11	384	315	Romania
Ruska Federacija	514 151	473 986	24 207	718	1 904	5 837	Russian Federation
Slovačka	31 248	22 832	681	125	305	118	Slovakia
Slovenija	48 289	35 347	3 087	651	369	303	Slovenia
Srbija	546 012	443 250	58 774	1 624	4 169	32 269	Serbia
Švajcarska	29 889	28 944	2 776	297	1 329	510	Switzerland
Švedska	112 497	61 332	4 277	-	502	702	Sweden
Ukrajina	76 917	75 555	37 942	196	7 006	29 940	Ukraine
Ujedinjeno Kraljevstvo	228 097	199 802	10 217	332	1 014	3 511	United Kingdom
Ostale evropske zemlje	240 743	16 855	1 935	6 341	7 968	423	Other European countries
Izrael	91 616	65 925	735	29	93	233	Israel
Kanada	12 539	9 760	808	14	81	197	Canada
SAD	53 215	45 865	5 309	218	357	1 083	USA
Ostale vanevropske zemlje	159 319	137 698	13 206	880	1 224	2104	Other non-European countries
Noćenja po vrstama mjesta – ukupno	4 208 955	3 508 608	671 825	56 838	136 135	280 535	Overnight stays by type of tourist resorts – total
Glavni grad	269 618	198 944	53 389	2 709	3 668	5 960	Main administrative center
Primorska	3 693 820	3 119 318	550 838	48 598	124 314	259 066	Coastal
Planinska	133 676	108 780	39 179	1 538	4 531	9 467	Mountain
Ostala turistička mjesta	107 447	4 380	2 640	3 716	3 422	5 972	Other tourist resorts
Ostala mjesta	4 394	77 186	25 779	277	200	70	Other places
Noćenja ukupno-primorska mjesta	3 693 820	3 119 318	550 838	48 598	124 314	259 066	Overnight stays total-coastal resorts
Bar	380 380	305 202	17 146	2 216	3 709	5 885	Bar
Budva	2 001 011	1 613 655	318 361	19 773	75 539	164 412	Budva
Kotor	129 585	117 504	33 545	600	3 331	26 820	Kotor
Tivat	169 085	153 174	37 848	2 885	6 549	13 801	Tivat
Ulcinj	355 860	331 277	28 243	4 553	7 301	15 492	Ulcinj
Herceg Novi	657 899	598 506	115 695	18 571	27 885	32 656	Herceg Novi

¹⁾Vidjeti metodološka objašnjenja¹⁾ See methodological explanations